Feltárják a székelyföldi petróleum-mezőket
Szabadegyetemi előadásokat rendez a MNSz női bizottsága

LEJ 200 ÁRA

VILÁGOSSÁG

Kolozsvár 1946 május 17 | Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KÁROLY | Péntek III. évfolyam, 108. szám
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Az Antonescu-per tanulságai

Nem kellett hozzá a nürnbergi per, ahol a legfőbb náci tömeggyilkosok felelnek tetteikért a nemzetközi népbiróság előtt, hogy nyilvánvalóvá váljék, mégis a nürnbergi peren keresztül tudta meg az egész világ közvéleménye a történelmi dokumentumokkal is alátámasztott tényt: Hitler és rendszere, Mussolini és rendszere sohase tudott volna uralomra kerülni és az uralomban meg is ragadni a nemzetközi imperialista és reakciós erők állandó és céltudatos támogatása nélkül.

Igy az Antonescu-per nélkül is tudható volt, hogy Antonescu és rendszere soha megmaradni nem tudott volna, ha a Bratianu és a Maniu köré csoportosuló reakciós és szovjetellenes erők ezt az uralmat nem támogatták volna.

Természetesen, lehettek az Antonescu-kormány és a két reakciós párt vezetői között bizonyos alaki ellentétek és ezek az ellentétek bizonyos helyzetekben ki is éleződhettek. Erre mondhatta Maniu, hogy Antonescu legfőbb bünét abban látja: Antonescu egy „jó" politikát „rosszul" csinált. Lehetséges az is, hogy Antonescu rablóbandája az idö során már-már tulsokba kezdett kerülni a Bratianu-bankcsoportnak, amely a végén veszélyeztetve látta az egész játszmát. Az uralomra segitett fasizmus azonban, akárcsak Németországban, ugy Magyarországon és Romániában is meg tudta kapni a reakció segitségét akkor is, amikor az a fasizmussal már nem értett egyet, amikor a benyujtott számlákat már sokalta, amikor kiláint, hogy a világ népeinek szabadságvágyával szembeszállni mégiscsak rossz üzlet, amikor a katasztrófa már közeledett, amikor a véráldozatok már tulhaladtak minden normális emberi elképzelést. A reakció gyülölete azonban sokkal nagyobb volt mind a néppel, a dolgozó tömegekkel, mind a Szovjetunióval szemben, semhogy komoly fordulatra lettek volna képesek a megkezdett uton.

A történelmi pártok rosszalása — ugy látszik — a legkevésbé sem fejlődött politikai ellenségeskedéssé a fasizmussal szemben. A történelmi pártoknak továbbra is szükségük van a fasizmus megmaradt elemeire, akikben a tömegek elvakitására, a tömegek gyülöletre való hangolására legfőbb eszközt talált. A reakciónak a demokráciával szemben ujjászervezkedő sorai között ismét ott találjuk a fasisztákat és nem is mint megtürt elemeket, hanem mint hangadó kolomposokat és terrorista rohamcsapat-főnököket.

A reakció nemzetköziségére, a reakció azonos harcimodorára vall, hogy Németországon kezdve, Magyarországon át, Romániában is a demokráciával szemben szervezkedő reakció mindenütt kéz a kézben halad, az ugyancsak nemzetközi fasizmus maradványaival.

— Antonescuék 350.000 embert deportáltattak, akik közül 270.000 nem tért vissza — mondotta vádbeszédében Stoican főügyész.

Magyarországon a deportálások másként jelentkeztek és részben egyedül a zsidókra vonatkoztak, részben pedig sokkal nagyobb emberáldozatot követeltek. A deportálás gondolata, annak végrehajtása azonban a fasizmus nemzetközi arcára vall és arra mutat rá, hogy az minden kegyetlenségében a népek megfélemlitésére és terrorizálására irányult.

Az Antonescu-per tárgyalásának fényénél tehát sokkal tovább, sokkal messzibbre láthatunk: a nemzetközi reakció és imperializmus, a száznyelvü, de egyarcu, egylelkü, egycélu fasizmus halálfeje vigyorog reánk.

És azok, akik a legfőbb német és magyar háborus bünösök perének tárgyalása és bünhődése során nem értették meg, hogy ezeknek a bünösöknek bünhődniök kellett és kell, értsék meg végre most, hogy a fasizmust és cinkosait gyülölni annyi, mint népünket és az egész emberiséget szeretni.

SOMLYAI LÁSZLÓ

Még nem döntöttek a békeértekezlet végleges időpontjáról

A szovjet álláspont méltánylását kivánja a „News Chronicle"

PÁRIS. — A párisi külügyminiszteri értekezlet kedden több nagyjelentőségü kérdés mellett a békekonferencia összehivásának időpontjáról is tárgyalt. Előzetes jelentésekkel ellentétben még mindig nem sikerült eldönteni, hogy a békeértekezlet julius 1-én vagy 15-én vegye-e kezdetét.

Byrnes amerikai külügyminiszter azt javasolta, hogy a békekonferencia megnyitása előtt a négy nagyhatalom külügyminiszterei mégegyszer találkozzanak. **Az ujabb külügyminiszteri értekezlet időpontjául junius 15-ikét ajánlotta.** Ez igen közel áll **Molotov** korábbi inditványához, aki junius 5-iki kezdettel szintén külügyminiszteri értekezletet javasolt a most függőben hagyott kérdések megoldására.

A békeértekezlet ügyrendi szabályzatáról eddig csak egyszer tanácskozott a négy külügyminiszter. Hogy valamennyi résztvevő államnak szavazati joga lesz-e vagy más formában biztositják a résztvevők szabad hozzászólását, egyelőre még nem **határozták** el.

A józanul gondolkodó angol közéleti vezetők mindinkább szembeszállnak a Szovjetunió álláspontját kijátszó tervekkel. Vernon **Barlett**, a legkiválóbb angol publicisták egyike irja a következőket erről a trieszti kérdéssel kapcsolatban a liberális „News Chronicle"-ban:

„Byrnesnek és Bevinnek az az elgondolása, hogy az általános békekonferencián leszavaztatják a Szovjetuniót, ha Molotov nem enged, igen könnyelmü politika. Ezen az uton nem lehet kierőszakolni Szovjetoroszország beleegyezését, inkább valószinü, hogy merev ellenállását fokozzák. A szovjet kormánynak megvan az a nagy előnye az angolszászokkal szemben, hogy kevesebb a veszteni valója".

A kedd délelőtti ülésen a négy külügyminiszter **megegyezésre jutott különben az olasz—francia határ kérdésében,** amennyiben a kiküldött helyszini bizottság jelentését elfogadták.

Trieszt és az olasz jóvátétel ügyében folytatott tárgyalásaik azonban még mindig nem vezettek eredményre. A trieszti vitában elfoglalt merev angol—amerikai álláspontról gunyosan ir a belgrádi **„Politika"**:

„Bevin és Byrnes urak szerint Isztriát azért nem lehet Jugoszláviához csatolni, mert tekintélyes olasz kisebbség él földjén. Nos, ha ilyen szempontokat alkalmaznának egyes világvárosokra is, akkor Olaszországhoz kellene kapcsolni London központi kerületeit, mert a Piccadillytől az északi Saint Pancrace állomásig több olasz piaci árus él, mint a Karsztokban és középső Isztriában."

Legujabb jelentések beszámolnak arról, hogy mivel az olasz békeszerződés több lényeges problémáját nem sikerült rövid időn belül megoldani, Byrnes inditványozta a **fegyverszüneti szerződés módositását.**

Szerdán délelőtt a külügyminiszterek a **Rajna- és a Ruhr-vidék kérdéseivel foglalkoztak.**

Németország után **Ausztria** jövőjéről kellene tárgyalniok a külügyminiszereknek. Hir szerint azonban Molotov ellenezte az orsztrák kérdés megvitatását, mert azt eredetileg nem vették fel az értekezlet tárgysorozatába. **Molotov javasolta, hogy az utólag felvetett kérdéseket rendes diplomáciai uton rendezzék.**

Lehetséges azonban, hogy a kérdés ma mégis napirendre kerül, mert a szovjet külügyminiszter ellenkezése csak alaki jellegü. Legkésőbb a következő külügyminiszteri értekezleten tárgyalni fogják az osztrák kérdést. **Ausztria képviselőjének alkalma lesz a külügyminiszterek előtt ismertetni kormánya álláspontját Déltirol kérdésében és a többi fontos osztrák problémákban.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A kormány részvételével hatalmas ünnepség volt Balázsfalván

BALÁZSFALVA. — A bukaresti rádió jelentése: Simion Barnutiu 1848 május 15-én megjelent történelmi jelentőségü kiáltványának évfordulójára a kormány több tagja, Groza Péter miniszterelnök vezetésével, valamint a román irodalom, művészet és közélet számos képviselője — élükön Eftimiuval, a neves román költővel — Balázsfalvára utazott, hogy ezt a napot az erdélyi román kultura e hagyományos gócpontjában, méltó keretek között ünnepeljék meg.

Balázsfalva az évforduló alkalmából ünnepi diszt öltött. A fellobogózott közületeken és magánházakon mindenütt az ujjáépités és a demokrácia jelszavai éltették „a demokratikus Románia királyát" és „Groza Péter ujjáépitési kormányát", valamint az együttélő népek testvériségét.

A környékről és a szomszéd megyékből mintegy negyvenezer főnyi földmüves tömeg vonult fel Balázsfalvára. Soraik felett a román nemzeti szinü zászló mellett ott hozták az Egyesült Nemzetek lobogóit is, valamint a király, a miniszterelnök és a kormány tagjainak hatalmas képét.

Ahol csak a tömeg elvonult, leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte az ország demokrata miniszterelnökét, Groza Pétert, Gheorghe Gheorghiu-Dej közlekedésügyi minisztert és a kormány többi tagjait.

A negyvenezer főnyi földmüves hallgatóság előtt Groza Péter és a kormány többi tagjai is beszédet mondottak.

Itélet előtt a háborus főbünösök pere

BUKAREST. — (Rádió) A román háborus főbünösök tárgyalásának utolsó napján, szerdán, az utolsó szó jogán a vádlottaknak adott szót Voitinovici népbirósági elnök.

Miután kedd estig a vád s a védelem is összes bizonyitékait előterjesztette, Voitinovici elnök az esti órákban szót adott Ion Antonescunak. A volt marsall kétórás beszédben védte magát. Ezután Mihai Antonescu és még két társa kapott szót. Kedden egészen éjféli egy óráig tartott a tárgyalás.

Az ítélethirdetés időpontját még nem közölték.

Kolozsvár népe ítélkezett Antonescuék felett

KOLOZSVÁR. — Az ODA kolozsvári népgyülésén tegnap délután a Magyar Szinházban Kolozsvár demokratikus tömegei kimondták itéletüket a romániai háborus főbünösök felett.

A szinház egész nézőtere zsufolásig megtelt. A szinház előterén is hatalmas tömeg hallgatta — a hangszórókon át — a nap szónokait.

A népgyülést Timofi György, az ODA helyi szervezetének elnöke nyitotta meg románul és magyarul.

— Azért jöttünk itt össze — mondotta —, hogy kimondjuk itéletünket, ami nem lehet más, mint az egész ország népének itélete: Halált kérünk Antonescura és társaira.

A tömeg szünni nem akaró helyesléssel fogadta Timofi György mondatait és ütemesen kiáltotta: „Halált Antonescura és társaira!"

Timofi után Alexa Augustin, a helyi Szaktanács titkára állott a mikrofon elé. Első mondatai után a tömeg ismét ütemesen kiáltott halált Antonescura. Alexa Augustin elmondotta, hogy Jugoszlávia és Bulgária népe már végzett háborus bünöseivel és ezt a példát Romániának is követnie kell. Röviden rámutatott arra, hogy jól ügyeljünk, mert azzal a szabadsággal, amit az ország népei a Vörös Hadseregnek köszönhetnek, nemcsak a demokrácia, hanem a reakció erői is élnek.

— Az ország fiatal királyának nevével élnek vissza, mert le merik tépni a szovjet lobogót és ha Sztalin képét járják a demokrata tömegek sorai fölött, ugy morrognak, mint valami vadállatok és a nemzetiségek ellen uszitanak — mondotta Alexa Augustin. Rámutatott Maniu Népbiróság előtti magatartására, majd kifejtette, hogy a nacisták a Vasgárdával együtt szervezkednek. Ezek után a magyar reakció bünetre mutatott rá és elmondotta, hogy akkor, amikor a romániai demokrácia mindenkit harcba hív — bár mindenki tudja, hogy a nemzetiségi egyenjogusagot csak a demokrácia védheti meg — ezek azt mondják: nem megyünk!

A tömeg Alexa Augustin egész beszéde alatt erőteljesen tüntetett a sötét reakció ellen és lelkesen éljenezte Sztalin vezértábornagyot, valamint Groza Péter kormányát és a Munkás-egységfrontot.

Utána Erdélyi Sándor mondotta el magyarnyelvü beszédét, amelyben arra mutatott rá, hogy május 10-ét a reakció magának akarta kisajátitani, mint ahogy a magyar függetlenségi napot, március 15-ét is magának akarta kisajátitani a magyar reakció.

— Egyetlen munkásszónokot sem engedtek beszélni — mondotta — és a szabadság ünnepéből az uralás ünnepét csinálták.

Ezekután rámutatott arra, hogy Antonescuékra azért kell halálos büntetést kérni, hogy a reakciónak soha többé kedve a támadáshoz ne legyen.

Utána Suciu, többszörösen kitüntetett hadirokkant állott a mikrofon elé. Suciu a Vörös Hadsereg oldalán szerezte kitüntetéseit és Prága alatt érte a fasiszták golyója. A fasiszta politika 600.000 háborus áldozata nevében követelt halált Antonescura és társaira.

A szinházi gyülés után a hatalmas tömeg fegyelmezetten felvonult a Szabadság tér és a háborus főbünösök halálraitélését követelvo, a fasizmus ellen, a Groza-kormány mellett lelkesen tüntetett.

HIREK

VILÁGOSSÁG
A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

Az „Egység",

az erdélyi zsidóság központi hetilapja, a fasizmus felett aratott győzelem napján, május 9-én hagyta el a nyomdát.

A lap első oldalán közli Kohn Hillelnek, a kiváló erdélyi demokrata szabadságharcosnak „Cselekvő zsidóság" cimü cikkét, amelyben a cikkiró — mintegy a lap egész jövőbeli magatartását meghatározva — ezeket irja:

— A pusztán érzelmi hatások alatt létrejött zsidó egységet — amely a fájdalmak és visszacmlékezések passzív jellegü eredménye — cselekvő, határozott népi egységgé kell fejleszteni és mint a fasizmus által leginkább sujtott népnek, a zsidóságnak, élen kell haladni a fasizmus elleni irtó harcban, a rombolások helyreállításában, a demokratikus ujjáépitésben.

A lap felelős szerkesztője, Neumann Sándor „A győzelem ünnepére" cimü irásában a következőket mondja:

— Fogadjuk meg, hogy életünket annak a harcnak a szolgálatába állitjuk, amely végleg leszámolni kiván azzal az eszmével, amelyet a nagy világégés az emberiségre zuditott.

Azt, hogy a lap milyen értelmezést ad a demokráciának, bizonyitja az a rövid cikk is, amelyben mélyen elitéli azokat a „reakciós elemeket", akik közbeszólásukkal próbálták megzavarni a zsidóság május 3-iki gyászünnepélyén Simó Gyula magyarnyelvü beszédét és akiket igazán demokratikus zsidók hallgattattak el.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG országos központja közli, hogy a kolozsvári postán fiókot bérelt és felhivja összes szervezeteit, valamint az érdekelteket, hogy a központnak küldendő egyszerü és ajánlott leveleket a következőképpen elmezzék: A Romániai Magyar Népi Szövetség központi intézőbizottsága Cluj-Kolozsvár, Casuta postala-postafiók 136.

MAGYARORSZÁGRÓL NAGYMENNYISÉGÜ GYÓGYSZERT ÉS ORVOSI MÜSZEREKET AJÁNLANAK ROMÁNIÁNAK. Egy budapesti nagy szakmai cég nagymennyiségü gyógyszert és orvosi müszereket: kvarclámpákat, gumikesztyüket és jelentős tétel hypermangánt ajánlott fel kompenzációs alapon a román kormánynak, amely az ajánlatot elfogadta. Egy zürichi ipari koncern jelentős mennyiségü penicillint ajánlott árucsere alakjában Romániának. Az egészségügyi minisztérium szakbizottsága elvben elfogadta az ajánlatot és felszólitotta a zürichi céget: közölje a szállitandó penicillin mennyiségét és árát is.

ROMÁNIA 30 VASUTI KOCSI CIGARETTAPAPIRT VÁSÁROL JUGOSZLÁVIÁTÓL. Az „Agerpress" sajtóügynökség jelentése szerint a romániai dohányjövedéki hivatal 2 milliárd lej értékben 30 vasuti kocsi cigarettapapirt vásárol Jugoszláviától. Cserébe sót és egyéb anyagot szállit Jugoszláviának.

(*) A DEMOKRATA ZSIDÓ NÉPKÖZÖSSÉG felhivja az összes munkaszolgálatból és deportálásból kifolyólag megrokkant, megözvegyült és elárvult tagjait, hogy összeirásuk és a rokkantak ellátócsoportjába besorolásuk céljából saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek a titkársságnál (Mikes Kelemen-utca 16), ahol személyi adataikat felveszik. Az összeirás sürgősségére való tekintettel a jelentkezés május 21-én zárul.

JÓ EMBEREK FIGYELMÉBE! Csváth Lajosné született Szabó Róza kolozsvári asszony rendkivül sulyos helyzetére hivjuk fel az adakozó szivek figyelmét. Az asszony rendkivül sulyos beteg, teljesen munkaképtelen. A kórházból mint gyógyithatatlant kiirták, szerény nyugdija fo'yósitását beszüntették. Szomszédai támogatják és segitik szerény élelmiszeradományaikkal. A Népvédelem csak fájdalomenyhitő orvossággal tudott rajta — átmeneti jelleggel — segiteni. Szives adományokat a nagybeteg és munkaképtelen asszony részére a Világosság szerkesztőségébe kérünk.

(*) ÓCSKASOK, ÖSZERESEK FIGYELMÉBE! Május 19-én, vasárnap reggel 8 órakor fontos ügyben közgyülést tartunk. Vezetőség.

BEOLTJAK A LOVAKAT. Kolozsvár városi állategészségügyi hivatala lapunk utján közli, hogy az utóbbi időben fellépett járványra (tantusz) való tekintettel az összes kolozsvári lovakat május 23, 24 és 25. napjain lépfene ellen beoltják a Vörös Hadsereg-utja 53—55 alatti állatklinikán. Az összes lótulajdonosok kötelesek lovaikat oltásra elővezetni. Azok a lótulajdonosok, akik ennek a kötelezettségüknek nem tesznek eleget, az állategészségügyi rendészeti törvény alapján szigoru büntetésben részesülnek.

A MNSz nőbizottsága a kolozsvári tanárok és középiskolák bevonásával szinvonalas szabadegyetemi előadásokat rendez

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség nőbizottságának felkérésére az összes kolozsvári magyar középiskolák megajánlották, hogy kivétel nélkül valamennyien résztvesznek sorozatos kulturelőadások megrendezésében. A kolozsvári tanári kar bizottságot jelölt ki, amely a legnagyobb lelkesedéssel kezdett hozzá a müsor összeállitásához és annak technikai kiviteléhez. A munka eredménye: öthetes (öt szombaton keresztül) megtartandó szabadegyetemi előadássorozat, melyen az összes középiskolák növendékei — az előadó tanár mellett — müsorszámokkal vesznek részt.

A magyar tanárok lelkes munkájából a következő értékes előadássorozat alakult ki:

Május 18-án: Ismerjük meg városunkat. Kelemen Lajos vetitettképes előadása. A Marianum és a katolikus fiugimnázium közreműködésével.

Május 25-én: Kalotaszeg: Ifjabb Xantus János vetitettképes előadása. A református leánygimnázium közreműködésével.

Junius 1-én: A székelység. Dr. Nagy Tiborné és Vámszer Géza tanárok előadása, a tanitóképző közreműködésével.

Junius 8-án: Erdély népeinek lelke a művészetben. Az állami leányfőgimnázium tanári munkaközössége előadásában, a leánygimnázium közreműködésével.

Junius 15-én: Éneklő Erdély. Szabadtéri előadás a Református Kollégium udvarán, az összes kolozsvári középiskolák és a zenekonzervatórium óvódájának részvételével.

Az előadásokat — kivéve a szabadtéri előadást — mindenkor szombaton este 7 órai kezdettel a Magyar Népi Szövetség Farkas-utca 7 alatti székházában tartják meg.

A kolozsvári mezőgazdasági kamara uj elnöke szoros együttmüködést akar az EMGE-vel

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári mezőgazdasági kamara igazgatói állására a minisztérium Anghel Nicolaet nevezte ki. Igy a sok panasz, ami a kolozsvári mezőgazdasági kamara körül felmerült, a demokrata Anghel igazgató kinevezésével lezáródott.

Beszélgettünk az uj igazgatóval, aki kijelentette, hogy nagy munka előtt áll, mert az egész mezőgazdasági kamarának ujraszervezésére kell megvalósitania. Valóban, azok a tervek, amelyekkel uj munkahelyére lépett, hatalmas munka, egész embert kiván és megszervezett hivatalt.

— A helyi adottságok — mondja Anghel igazgató — arra kényszeritik a kolozsmegyei gazdálkodókat, hogy a földmüvelésen kivül más gazdasági ágakkal is foglalkozzanak: nevezetesen gyümölcsösök fejlesztésével, állattenyésztéssel, méhészettel és a letarolt erdők helyén szőlészettel.

— Azokat az állami ingatlanokat, melyek a kisajátitás folytán az állam tulajdonává lettek (udvarházak, kastélyok, uradalmi gazdasági épületek), fel szeretnénk használni gazdasági központoknak — mondja. — Ezeken szeretnénk egy gazdasági gépközpontot, valamint gazdasági szaktiskolákat beszervezni a gazdasági élet fellendülése érdekében.

— **Az EMGE-vel szoros kapcsolatot akarok fenntartani és remélem, hogy a szervezett magyar gazdasági egyesület tagjai megértéssel fognak munkámban támogatni, amit tőlem is elvárhatnak és meg is kapnak** — folytatta. — Munkálkodásom a Groza miniszterelnök részéről meghatározott demokratikus együttmüködés alapján fog az eredmény felé haladni.

Azzal a meggyőződéssel bucsuztunk el Anghel igazgatótól, hogy kijelentése, munkája, tervei előbbre lenditik Kolozs megye elhanyagolt gazdasági helyzetét és hogy az itt élő magyar mezőgazdák segitőakaratával Kolozs megye gazdasági élete nem szorul többé háttérbe.

ELTÜNT ERDÉLYI KÖLTŐK estjét rendezi meg ma, csütörtökön délután 6 órai kezdettel a Volt Deportált Zsidók Szövetsége a Vasas-Otthon előadóterében. Régi, kedves barátaink, az antiszemita barbárságnak áldozatul esett poéták, a magyar irás szépmivesei elevenednek meg az estén: Antal János, Arató András, Bárd Oszkár, Brassai Viktor, Erdélyi Ágnes, Fekete Ferenc, Gábor István, Heves René, Karácsony Berő, Korvin Sándor, Ligeti Ernő, Radnóti Miklós és Sajanon Ernő... A hajadó eszmék iróvértanuinak kulturestje iránt városszerte nagy az érdeklődés. Aki valaha is olvasta irásaikat — nem fog az emlékezetéről távolmaradni.

(*) FELHIVÁS. Felkérünk minden textilipari munkaadót, gyárost és kisiparost, hogy ma, csütörtökön délután 4 órakor a Munkaadók Egyesületének helyiségében feltétlenül megjelenni sziveskedjenek munkásaik ellátása kérdésének intézményes megoldására. Vezetőség.

MEGVESZTEGETÉSÉRT LETARTÓZTATTAK EGY RENDŐRSÉGI KÖZEGET ÉS BÜNTARSAT. A kolozsvári rendőrség letartóztatta Mailänder Manó kolozsvári jakost, rendőrségi közeget, valamint Pénzes Dániel S-brigád-tagot, mert az egyik kolozsvári hentesnél talált eldugott hus „elhallgatásáért" 3 és félmillió lej megvesztegetési dijat fogadtak el. Mailänder és Pénzes bevallották tettüket. A vizsgálat folyamatban van.

KOLOZSVÁRI SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK. Május 16-án és 17-én szolgálatban: dr. Goina, Hygea, Victoria, Opera. Egész éjjel szolgálatban május 16-án és 17-én: Hygea és Opera gyógyszertárak.

(*) KÖSZÖNETNYILVÁNITAS. Ezuton mondok köszönetet ismerőseinknek, barátainknak és a kollégáknak, akik fejfájhatatlan férjem, ifjabb Mikes József temetésén résztvettek és jelenlétükkel fájdalmamat enyhitették. Özvegy Mikes Józsefné.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Megindul az „Utunk" cimü erdélyi magyar irodalmi lap

KOLOZSVÁR. — Az erdélyi magyar irodalom szócsöve, amelyről jó másfél évig elsóhajthattuk Kölcseyvel, hogy „névben él csak, ah, de nincs jelen", végre közelebb áll születése pillanatához, mint valaha. Ne firtassuk e lap születésének késleltető mozzanatait, melyek hosszu ideig lappangásra kárhoztatták az erdélyi magyar irodalmat — hisz ezzel az ünneprontás vádját vonnánk magunkra —, hanem igyekezzünk átadni magunkat a megvalósuló álmok feletti örvendezésnek. Mert ha semmi közbe nem jön, az „Utunk" e hó végére, a MNSz székelyudvarhelyi kongresszusának idejére, végre valóban megjelenik.

Az „Utunk" utját és célját az induló irodalmi lap szerkesztője, Gaál Gábor, a vasárnap délelőtt tartott irói összejövetelen többek közt a következőkben határozta meg:

„A lap irányát a népi demokrácia szabja meg. Maga közvetlenül nem, csak közvetve politizál. Fogadatának tekinti nemzetiségü müvelődésünk kereteinek tartalommal való megtöltését, illetve ennek a tartalomnak az értékelését.

Munkatársai közé nemcsak irókat kiván bevonni, hanem az élet más területeinek szakembereit is, tanárokat, tanitókat, üzemi, gazdasági és gazdakörü szakembereket. A lap a legszélesebb társadalmi körnek az ügye, tehát természetszerüleg a legszélesebb körhöz szól. A magyarországi demokratikus müvelődés minden nagy kérdését magának is tekinti, ennek megfelelően foglalkozik vele.

Természetesen ugyanccsak foglalkozik a román, a szovjet és általában az európai müvelődés kérdéseivel. Ezzel kapcsolatban elősegiteni kivánja a müforditói tevékenységet. Ez vonatkozik elsősorban a román irodalomra és a szomszédos népek irodalmára, de kiterjed a távolabbiakra is. A szovjet iránti érdeklődés tekintetében a gépies érdeklődést szervessé kivánja feloldani. Müvelődési kérdéseink mellett a lap, a terjedelme adta lehetőségek keretében, a szépirodalom közlését is vállalja, elsősorban természetesen az irodalmi kis formákét.

A lap általában igen aktiv kritikát kiván gyakorolni. Stilusa a jó realizmus, amelynek köze van hit való létünkhöz. Érdeklődni kiván minden társadalmi kérdés iránt".

Gál Gábor tájékoztatója után Kiss Jenő, Salamon László, Szentimrei Jenő, Bányai László, Balogh Edgár és Jordáky Lajos tett a lap programjába vágó kiegészitő inditványokat, melyeket Gaál Gábor köszönt meg és értékelt ki. A szerkesztőbizotiság végül megállapodott abban, hogy minden egyes szám anyagát egy bizonyos gondolat vagy tárgy köré csoportositja, vagyis az irókat jó előre értesiti, hogy melyik számhoz milyen vonatkozásu anyaggal járuljanak hozzá.

A Romániában élő magyarság szeretettel, teljes kivánsisággal várja az „Utunk"-at.

(—)

Zenekari hangverseny

KOLOZSVÁR. — Uj karmestert avatott az Erdélyi szimfónikus zenekar. Toduta Zsigmond dr. jó kezü, helyes ösztönü zenekari vezető, aki ha több alkalmat kap a vezényléshez és fejlődhetik, egyike lesz a legjobb erdélyi dirigenseknek. Mozart „G"-szimfóniáját kifogástalanul irányitotta. Bár a lassu tétel időmértéke vontatott volt, még sem hullott szét részeire, hanem kerek egészként hatott.

Bachnak néhány zongora Praeludiumát és Fuga-ját saját hangszerelésében mutatta be és ezzel szolgálatot tett városunk amugy is sápadt és hiányos középkori zenei nevelésének.

Mint zeneszerző is bemutatkozott dr. Toduta „Szimfónikus zenekari változatai"-val. Komoly készültséget, egészséges ötleteket vet fel szerzeményében, de ujat nem mond benne. Mendelssohn remek Scherzója (a Szentiványéji álomhoz) kissé darabosan szólott, bár a légiest kellett volna megközelitenie. A drezdai Schubert hegedü-szalondarabja, „A méh" felesleges sulytöbbletet jelentett a nélküle is egyensulyban lévő müsoron.

I. i. i.

*

A KÖZÉPISKOLAI NÖVENDÉKEK HANGVERSENYE. Az Unitárius Főgimnázium és az Állami Magyarnyelvü Leányfőgimnázium szombaton délután fél 6 órakor és vasárnap délután fél 6 órakor más iskolák növendékeinek közreműködésével hangversenyt rendez az Unitárius Kollégium udvarán. Vezényel Péterffy István zenetanár. A müsoron Schorr, Cherubini, Richter, Händel, Fornsete, Kodály- és Bárdos-müvek szerepelnek. A hangverseny az iskolák közötti zenei együttmüködést, az uj szellemtől áthatott magyar zenei kultura törekvéseit kivánja kifejezésre juttatni.

DEMETRIAD ZONGORAMÜVÉSZ HANGVERSENYE. A fiatal román zongoristanemzedék egyik legnagyobb erőssége, Demetriad Alexandru, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja Kolozsváron bemutatkozását az Egyetemi Diákház nagytermében. Párisban Lévynek, Cortotnak és végső fokon Paderevszkinek volt növendéke. A kitünő pianista müsorán Bach, Beethoven (op. 101.), Chopin (op. 35.) és Debussy-müvek szerepelnek.

Erdélyi szinházak müsora:

KOLOZSVÁRI „SZENTGYÖRGYI ISTVÁN" ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ: Csütörtökön este 7 órakor: I. Fehér ember. II. Rürös festők. Napibérlet 14. Jegyek sorszáma 30. Pénteken este 7 órakor: Mágnás Miska. Jegyek sorszáma 31. Szombaton este 7 órakor: Eva. Bemutatóbérlet 15. Jegyek sorszáma 32. Vasárnap délután 4 órakor: Eva. Jegyek sorszáma 33. Vasárnap este 7 órakor: Eva. Jegyek sorszáma 34.

MAROSVÁSÁRHELYI SZÉKELY SZINHÁZ: Csütörtökön és pénteken: Franciaszobalány.

NAGYVÁRADI VÁROSI SZINHÁZ: Csütörtökön délután: Eltörött a hegedüm. Pénteken délután: Kék Duna. Este: Eltörött a hegedüm. Szombaton délután: Cigánybáró.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA: Capitol: Rejtélye kiderült. Corso: Rajongott igazság. Munkás: Éjféli gyors. Select: Fekete hajnal. Royal: A hallhatatlan valcer. Uránia: Fekete hajnal.

Boru esetén? Derü esetén?
Megsugjuk Önnek a választ
Béke étterem (Kellemes emeleti helyiségek.)
Béke kert A belváros legszebb kerthelyisége.
Március 6-utca (volt Szentegyház) 34.
Mindkét helyen izletes konyha, kitünő italok, figyelmes kiszolgálás.
Harry hangulatzene szórakoztat. Jól jegyezze meg a cimet.

A MNSz kolozsmegyei közgyülése vasárnap választja meg kiküldötteit a székelyudvarhelyi országos kongresszusra

KOLOZSVÁR. — A MNSz kolozsmegyei szervezetének kiküldöttei május 19-én, vasárnap, közgyülésen vitatják meg a Székelyudvarhelyen május 31-én megtartandó országos nagygyülés előkészületeit. A vármegyei közgyülés egyetlen napirendi pontja az országos nagygyülés kiküldötteinek megválasztása.

A megyei vezetőség felhivja a Kolozsmegye területén müködő összes szervezeteit, hogy a szervezeti szabályzat 22. pontja értelmében küldjék be a szervezet elnökét és minden megkezdett 200 tag után egy kiküldöttet.

Itt irjuk meg, hogy a Magyar Népi Szövetség kolozsvári intézőbizottsága május 15-én, szerdán délután megtartott ülésén kijelölte a városi taglétszám után megállapitott 38 kolozsvári kiküldöttet a megyei értekezletre.

Lecső László bányafőtanácsos nyilatkozata a Székely medence petróleummezőinek feltárásáról és jelentőségéről

A székelyföldi petróleumkutak feltárására több nemzetközi jellegü vállalat tett ajánlato

KOLOZSVÁR. — Lecső László dr. bányafőtanácsos tegnap délután a Bolyai Tudományegyetem kémiai előadótermében előadást tartott az erdélyi földgáz- és ásványolajról. Az előadó hosszu utat tett meg, amig egyetemünk előadói székéből erről a két nagyjelentőségü nyersanyagról — tudományos tapasztalatok alapján — értekezhetett. Pályája Kolozsvárról indult, ahol előbb a kolozsvári Magyar Bányakutató Intézet, majd a Román Állami Földgázkutató Intézet igazgatója volt. 1925-ben az Anglo—Iranian Oil Comp.-hoz került és Albániában kutatott petróleum után. Ő tárta fel az albániai ásványolajmezőket. Albániából Ausztriába, majd Magyarországra hivták meg, ahol a jelpel ásványolajmezők feltárásánál tevékenykedett. 1941-ben hazajött Erdélybe és azóta itt dolgozik ismét.

Ez év elején a Magyar Népi Szövetség kezdeményezésére — mint ismeretes — megalakult a Székelyföldi Bányászati Kutató Társulat, amely elnökéül választotta. Felkeresték Lecső Lászlót kolozsvári, Vörös Hadsereg-uti lakásán és megkértük, hogy lapunk számára ismertesse az elnöklete alatt álló társulat müködését, a székelyföldi petróleum- és földgázlehetőségeket, valamint a MNSz székelyudvarhelyi nagygyülése alkalmából rendezendő ipari kiállitást. Lecső László dr. készséggel felelt kérdéseinkre:

— A Székelyföldi Bányászati Kutató Társulat — kezdte Lecső László — anyagi alapjait a tagok dijai és az önkéntes adományok szolgáltatják, kutató intézetet tart fenn. A kutatás területe a Székelyföld, kutatásainkat azonban csak 1946 tavaszán kezdtük meg. Elsősorban az Udvarhelyi Munkás Gazdasági és Ipari Szövetkezet (UMGISz), valamint a marosvásárhelyi munkások „Robot" nevü szövetkezete Székelyudvarhely melletti kutatásairól kell megemlékeznem. Ez a két munkásszövetkezet csodálatraméltó lendülettel és bátorsággal Szejke mellett furni kezdett. Én mint szakértő csak később kapcsolódtam be a két szövetkezet munkájába és elméleti, valamint gyakorlati tapasztalataimmal segitettem a munkálatokat... Senki sem tudja elképzelni, mit jelent a kutató számára az első benzinszag! Higyje el, ez olyan izgalomba tudja hozni a kutatót, mint a vadászt a vad szaga. Amikor a szejkei kutból először csapott fel a benzin szaga és ezzel a Székelyföldön induló uj élet egész perspektivája rajzolódott szemünk elé, ugy éreztük, hogy csatát nyertünk.

— A szejkei kut furási munkálatainál — folytatta — mindössze 181 méter mélységet értünk el. Itt még meg kell jegyeznem, hogy Perzsiában sem találtak sehol 200 méteren felül petróleumot, de a legmélyebb kut 3000 méter mélységre is benyulik a földbe. A ploesti petróleummezők mélysége körülbelül 1000 méter. Mi már 181 méter mélységet elérve biztosak voltunk, hogy az UMGISz és a „Robot" munkája nem volt hiábavaló: a Székelyföldön megtaláltuk a petróleumot! Az elmélet azt mondotta, nincs petróleum Erdélyben, a gyakorlat megmutatta: igenis van petróleum Erdélyben! Mert ahol létezik geológiai szerkezet ahhoz, hogy ásványolaj legyen, ott van is ásványolaj és ahol egy ilyen szerkezet van, ott több ilyen szerkezet is kell legyen! Évtizedes tapasztalataim alapján kijelenthetem, hogy a Székely medencében hatalmas petróleumlehetőségek nyilnak.

— A székelyföldi petróleumjelőhelyek kiaknázására számos, igen jelentős, nemzetközi jellegü vállalat képviselőjétől kaptunk megkeresést és ez a sokoldalu érdeklődés igen rövid időn belül a munkálatok megindulásában fog realizálódni. Egyetlen kut furási munkálata többmilliárd lei igényel és igy megfelelő tőkesegitség nélkül nem dolgozhatunk tovább.

Kijelentette Lecső László azt is, hogy az erdélyi földgáz jelentősége a jövőben még fokozódni fog.

— A Magyar Népi Szövetség székelyudvarhelyi nagygyülésével kapcsolatos kiállitást — mondotta a bányafőtanácsos — Benedek Pál, társulatunk titkára rendezi. A kiállitásnak bányászati, balneológiai, ásványviz- és néprajzi terme lesz. Benedek Pál lelkesedésének és ügybuzgóságának eredményeként ez a kiállitás rendkivül érdekes és jelentős kulturesemény lesz — fejezte be nyilatkozatát Lecső László.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tanuvallomások a fasiszta közigazgatási tisztviselők háborus bünperében

KOLOZSVÁR. — Kedden délután a kolozsvári Népbiróság a vádlottak kihallgatásával kezdte meg a tárgyalást. Elsőnek Zoja Józsefet, a szamosmegyei községi jegyzőt hallgatták ki. A Németországba elhurcolt 132 személy miatt vonták felelősségre. Zoja azzal védekezett, hogy 1944-ben alispáni rendeletre cselekedett.

Zahariás Lajos, a máramarosmegyei Desze község jegyzője mentségére azt hozta fel, hogy a Németországba elvitt munkások névsorát nem ő állitotta össze.

Farkas József borsai jegyző feletteseinek — Jurca, Ajtay, Rátkay és Kadicsfalvinak — utasitására megtagadta a zsidóknak helyhatósági bizonyitvány iránti kérését és résztvett 34 zsidónak Galiciába való deportálásában. A vádlott tiltakozik a vád ellen.

Rath Ábrahám borsai volt kereskedő, mint tanu bizonyitja, hogy Farkas csak azoknak a zsidóknak adott bizonyitványt, akik azt megfizették. A szegény zsidókat — galiciai menekülteknek nyilvánitva — deportálták. A 34 deportált közül csak 4 jött vissza, 8 még az uton éhenhalt és hetekkel később az egyik közeli hegyen több borsai zsidó hullájára akadtak.

Elnök: *Mit gondol a tanu, miért vitték el éppen a szegény zsidókat?*

Tanu: *Én ugy gondolom, hogy azért, mert ezeknek nem volt semmijük és az elhurcolást látva, a gazdagok — félelmükben — adjanak pénzt. Adtak is. Tudomásom van arról, hogy egyszer 10.000 pengőt vett fel Farkas.*

Dr. Szöllősi Tibor máramarossziget ügyvéd, mint második tanu, arról beszél, hogy tudomása szerint Kadicsfalvi a bünös abban, hogy többezer embert vittek el Máramaros megyéből Galiciába.

Pop Victor, a szamosmegyei Bojérfalva birója tiltakozik a vád ellen, hogy a németországi munkára elvitt emberek kijelölésében segédkezett volna. Man Vasile tanu előadja, hogy lányát erőszakkal hurcolták el. Maris Maria arról tanuskodik, hogy a községben annakidején azt dobolták ki, hogy aki nem jelentkezik munkára, lelövik. Bud Márta, Bud Andrei és Lesan Anna szintén arról tanuskodik, hogy erőszakkal vitték el őket.

Marusceag Todor, a máramarosmegyei Tiszakarácsonyfalva nyugdijas iskolaigazgatója tagadja, hogy része lett volna a Galiciába deportált zsidók kijelölésében.

Patzkó Elemér dr. ügyvéd, a volt Erdélyi Párt képviselője — a vád szerint — tiltakozott az ellen, hogy az ügyvédi kamarának 6 százalék román és zsidó ügyvédnél több tagja legyen. Tanuként Hirsch Tibor dr. nagyváradi ügyvédet hallgatták ki, aki Patzkó irodájának alkalmazottja volt. A tanunak tudomása van arról, hogy Patzkó a parlamentben felszólalt az ügyvédi kamara zsidó és román tagjai ellen, de vele szemben jóindulatu volt s a zsidótörvény ellenére is alkalmazta irodájában.

Pintér István nagyváradi ügyvéd vallomásában azt állitja, hogy Patzkót zsidó holmik rejtegetéséért fel is jelentették. A budapesti idegenellenőrző hivatalnál közbenjárva, megmentett embereket a deportálástól és része volt a román lakosság háziőrizetben való tartása megszüntetésében.

Bethlen Béla Szolnokdoboka megye volt főispánja, a vád szerint, a román lakosok Németországba való elhurcolását segitette elő és mint a megye vezetője, felelős volt a megyében történt deportálásokért. Bethlen Béla védekezésében elmondja, hogy a hivatalos lapban 1943-ban megjelent mezőgazdasági mozgósitás szerint a megyék egy bizonyos számu munkást voltak kötelesek az állam rendelkezésére bocsájtani.

Matei elnök: *Adott parancsot a munkára elvittek összeirására?*

Bethlen: *Nem. A munkások jelentkezése önkéntes volt. Mikor tudomásomra jutott, hogy Figa községből több lányt erővel akarnak elvinni, azonnal közbenjártam érdekükben és ugy rendelkeztem, hogy csak az önként jelentkezőket vigyék el.*

A biróság elnöke megkérdi:

— *Sztójai alatt is főispán volt?*

Bethlen: *1944 márciusában, mikor a német csapatok átlépték a magyar határt, bejelentettem lemondásomat, kérve, hogy mentsenek fel tisztségem alól. A hivatalos közlöny áprilisi számában meg is jelent besztercenaszódmegyei főispánságom alól való felmentésem.* Ujabb kérvényben kértem szolnokdobokamegyei *felmentésemet is. Választ nem kaptam. Egy hét mulva telefonon beszéltem a belügyminisztériummal, bejelentve, hogy nem vállalom tovább a főispánságot. Hivatalomba mindaddig nem mentem be, fizetésemet sem vettem fel, mig Sztójai bukása után Lakatos került kormányra. Lakatos kijelentette, hogy nem csinál pártpolitikát, ezért bejártam hivatalomba.*

Ambrus Nicolae és Moldovan Alexandru tanuk azzal védolják Bethlen Bélát, hogy a bécsi döntés utáni időkben a magyar katonaság fasiszta elemeinek erőszakoskodásai ellen semmit sem tett.

Lapzártakor a tárgyalás még tart.

j. i.

Esik az eső!...

Kolozsváron keddről szerdára virradó éjszaka „ugy éjféltájt" eredt meg az eső és azóta állandóan esik. Tíz nappal ezelőtt, amikor a fővárosi demokrata lapok jelentették, hogy Bukarestben és a Baragan, a román Nagy Alföld hatalmas buzaföldjein eleredt az eső, a reakciós lapok csufondárosan irták: a kormánypárti lapok ugy örülnek az esőnek, mintha az is a kormány sikere lenne...

Természetesen nem a kormány sikere. De minden becsületes szándéku ember örül annak, hogy ebben az éhező világban mégis lesz egy kis sziget, ahol nem ég ki a serdülő buzakalász, ahol megterem a nép mindennapi kenyere. Természetes azonban az is, hogy minél nagyobb bőség lesz ebben az országban, annál szükebb lesz az a talaj, amelyen a demagógiát hirdető reakció lábát megvetheti. Ezért kettős okból — örülünk az esőnek.

Ime az eső, mint politikai tényező...

Gyorsposta

TEBRISZ. Az asszerbejdzsáni nemzeti kormány és a perzsa központi kormány között folytatott tárgyalások megakadtak. Peshawari asszerbejdzsáni miniszterelnök a tebriszi városházán beszámolt a tárgyalásokról. Mint közölte, a központi kormány nem volt hajlandó teljesiteni kormányának azt az igényét, hogy a kormányzót maga nevezze ki és hogy az állami uradalmak földjét fejossza a parasztok között.

PÁRIS. Franciaországban megindult a választási hadjárat. Schumann, a katolikus népi köztársasági mozgalom elnöke kijelentette, hogy pártja Bidault jelenlegi külügyminisztert ajánlja miniszterelnöknek győzelem esetén.

KAIRÓ. Az egyiptomi ellenzéki Wafd-párt heves támadást intézett az egyiptomi kormány ellen, hangsulyozván, hogy a kormány lemondott Szudánról, amikor az angolok cserébe felajánlották csapataik kivonását Egyiptomból. Szidki pasa miniszterelnök igyekezett megcáfolni az ellenzék állitását és kijelentette, hogy sohasem mondtak le Szudánról.

WASHINGTON. Philipp Morrey, az amerikai szakszervezetek elnöke levelet intézett Truman elnökhöz, melyben kérte a Franco-val való diplomáciai kapcsolatok megszakitását és Giral spanyol kormányának elismerését.

MOSZKVA. A moszkvai rádió hirmagyarázója legutóbb ujabb bizonyitékokat hozott fel arra, hogy Németország angol megszállási zónájában még mindig felfegyverzett német és más fasiszta csapatok vannak. A moszkvai hirmagyarázó figyelmeztetett ezzel kapcsolatban arra, hogy a világ népeinek nem szabad megfeledkezniök: a német imperializmus az elmult harminc év folyamán kétizben robbantott ki világháborut és ezért szükséges Németország teljes demilitarizálása.

WASHINGTON. Az amerikai külügyminisztérium szóvivője nem volt hajlandó nyilatkozni azokról a hirekről, melyek szerint Achinson és Clarton külügyi államtitkárok lemondtak volna, mert nem értettek egyet Byrnesnek a Szovjetunióval kapcsolatos taktikájával.

KI TUD RÓLA?

Kerekes Márton örvezetőről, aki a tűzvédelmi tűzőrség 2. üteg-nél szolgál. Tábori postaszáma C. 444 volt. Dunaegyháznál 1944 november 3-án tunt el. A hozzátartozókról értesülni kérnek aggódó borsai szülők Kolozsvár, Kokert-utca 13 czimre.

Figyelem!
INTIM régiségüzlet
Szentegyház-utca 6 szám
vesz, elad és bizományba elfogad antik, arany, ezüst és mindenféle értéktárgyakat, perzsaszőnyeget.

A Dermata Müvek Bőr- és Cipőgyár Rt. igazgatósága, üzemi bizottsága és alkalmazottai mély megrendüléssel jelentik, hogy

CSENDES SÁNDOR,
a vállalat üzemi igazgatója

május 14-én elhunyt.

Vállalatunk egyik kiválóan szakképzett, a munka mezején 30 évet betöltött régi alkalmazottját vesztette el, akinek a munkássága, tulálmányokban gazdag szellemi a vállalat részére felbecsülhetetlen volt; munkatársai pedig őszinte, igaz támogatójukat, atyai barátjukat gyászolják.

Temetése május 16-án csütörtökön délután 5 órakor lesz a köztemető halottas kápolnájából.

Emlékét mindig kegyeletes megemlékezéssel őrizzük.

Kolozsvár, 1946 május 14.

A Dermata Müvek Bőr- és Cipőgyár igazgatósága és alkalmazottai.

Autósok figyelmébe!
Veszek és eladok mindenféle autókat és autóalkatrészeket.
Z. BOROS
Budai Nagy Antal-u. 6. 73.

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

VESZEK és eladok használt ruhát, fehérnemüt. Kossuth Lajos-utca 7, Domokos. 454

ASZTALOSOK! Gyalupad, teljesen uj, eladó Weisznál, Horea-ut 56. 488

FIGYELEM! Legolcsóbban vásárolhat Kolozsváron férfi és női varrógépeket, kerékpárokat Weisz gépkereskedésében, Horea-ut 56. 488

HASZNÁLT borotvapengéket köszörülünk fe'élösség mellett. Schwarcz Márton mükö-szörüs, Széchenyi-tér 29. 714

SIFON, ágyak, szekrények eladók. Magyar-utca 73. 766

MULÉPET kap korai méhrajokért, méhrajokat veszek. Kovács, Szamosujvár, Closca-utca 7. 847

EGY jókarban lévö világos férfiruha középtermetre eladó. Kiss, Ma'om-utca 27. 858

EZÜSTÖT magas áron vásárolunk. Urbansky és Kérdö ékszerüzlet, Szabadság-tér 24. szám. 879

KOMBINÁLT szekrény, rekamie, hálószoba eladó. Bethlen-utca 8, asztalosnál. 879

GOLYOSPRÉS eladó. Horea-ut 64. 868

MATRÁC három részöl álló, vadonatuj, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 902

VILLANYMOTORT 0,75—40 HP-ig, dinamót, szerszámot és szerszámgépet jól és olcsón TECHNOLUX-nál vegyen. Szabadság-tér 24, udvarban. 905

KOMBINÁLT szekrény 800.000 lej, rekamie 500.000, komp'ett hálószoba 800.000, konyhakredenc 70.000, asztal 35.000, Schöberl-ágy, jégszekrény, képek, szönyegek, függönyök, irógasztal, rádió alkalmi áron eladók. „Unicom", Kossuth Lajos-utca 20. 904

JÓKARBAN lévö cséplö Fordson-traktorral, teljes felszereléssel eladó. Érdeklödni Popa Farcas-utca 22 alatt. 921

ELADÓ kerítésnek való csipkeabroncs. Kárpát-utca 12, fe'sö csengö. 920

KITÜNÖ állapotban lévö férfi kerékpár eladó. Horea-ut 58. 957

PERZSABUNDÁT használtat keresek megvételre. Cim a kiadóban. 940

3+1 LÁMPÁS Orion-rádió eladó. Székelyhadosztály-utca 5, földszint, Budai Nagy Antal-utcai kaszárnya mellett. 954

SVÁJCI uj 15 köves Anker karóra eladó. Lusztig Majom-utca 22. 944

ELADÓ 12 személyes modern alpakka evöeszköz díszfurniros dobozzal, háromnegyedes vakond kulikabát, nagyon szép horgolt ekrü kerek teritö, egy a'sólepedöre való vászon. Mária királyné-utca 48, Pajade és Dézsi füszerüzlet. 980

ELADÓ két yorkshíreí malac és egy lencsertakaró. Budai Nagy Antal-utca 48. 976

AUTÓBUSZ 6 uj gumival és generáljavitással eladó. Ádám János Kraszna, Szilágy megye. 981

KODALUX fénymérö eladó. Foto-Kino Service, Unió-utca 18. 982

VESZEK és e'adok ócska ruhákat, fehérnemüt. Rusu, Dávid Ferenc-utca 3. 990

BÁRMILYEN mennyiségü ócska ólmot magas áron megvásárolnak Simon és társai, Kossuth Lajos-utca 5, udvarban. 990

HASZNÁLT ruhákat és mindenféle használt dolgokat veszek és eladok. Grünfeld, Szabadság-tér 19. 714

220 VOLTOS asztali ventilátor eladó, Marasesti-utca 31. 985

HANGOS mozifelszerelés eladó. Üzemben is megtekinthetö. Marosán István Ko'ozsvár, Zápolya-utca 40. 997

SZECSKAVÁGÓ Hoffer-gyártmány I. B. 2-ös eladó. Kálvin-utca 35. 974

KERÉKPÁRT megvételre keresek. Muzsa női fodrász, Deák Ferenc-utca 6. 908

ELADÓ szupermodern kombinált szekrény uriszobába. Vörösmarty-utca 44. 970

MEGVÉTELRE keresem Spring: „Tövis és borostyán" cimü müvének első kötetét. Kovács könyvkereskedés, Szentegyház-utca 3.

NAPELLENZÖ (Plagen) 8 m. széles komplett, jó állapotban és egy 8 m. hosszu cégtábla eladó. Szép István cég, Unió-utca 22. 967

SPORT gyermekkocsi jó állapotban 320 ezerért sürgösen eladó. Taksony vezér-utca 26. 966

STEPPELT, fehér mély gyermekkocsi eladó. Arany János-utca 21. (Sétatér). 964

IKER mély és sport gyermekkocsi jó állapotban eladó. Vulcan-utca 40, Tordai-ut sarok. 956

ELADÓ jókarban lévö jégszekrény és egy fürdökád. Széchenyi-tér 41, hátul az udvarban. Érdeklödni 12—3-ig. 943

MODERN, márkás kisfilmes fotogépet legmagasabb áron vásárol „Libertas", Mária királyné-utca 40. 270

EGY jókarban lévö steppelt, fehér gyermek sportkocsi eladó. Ára 450.000 lej. Vas-utca 18. 959

ALKALMAZÁST KAPHAT

FIATAL ügynököt keresek azonnalra rövidáruszakmában. Cim a kiadóban. 848

CIPÉSZSEGÉDET, jó munkást, aki ért a parafán munkához is, azonnal felveszek. Cim a kiadóban. 862

ÖNÁLLÓ varrónöt magas fizetéssel állandó alkalmazásra felveszek. Munkácsy-utca 16. 871

KERESEK korongoló társat fejébe, máz van, töke nem szükséges. Szegedi fazekas, Maros'udas, Torda megye. F

ÜGYES boltiszolgát azonnali belépéssel felvesz állandó munkára Kerekes üvegüzlet. 912

FÉNYKÉPÉSZ segédet, aki a szakma minden ágában jártas, azonnal felvesz „Electrofoto", Kossuth Lajos-utca 29. 938

ÖNÁLLÓAN dolgozó gyapju kéziszövönöt keresek. Értekezni délután héttől. Deák Ferenc-utca 15. Herschnél. 934

BEJÁRÓNÖT keresek, aki dé'után 2—4 órái'g házimunkákat elvégezzen. Erzsébet-ut 27, Zekán Jolán. Gr

SZOPTATÓS dadát sürgösen keresek vidékre jó fizetéssel. Gyermek nélkül elönyben. Rudolf-ut (Decebal) 9. 969

MEGBIZHATÓ bejárónöt keresek. Budai Nagy Antal-utca 105. 998

TÁRSAT keresek kolozsvári nagyforgalmu vas müszaki üzlethez. Szükséges töke 60—80 millió lej. „Prima befektetés" jeligére. 977

KÖRKÖTÖGÉPEN dolgozni tudó munkásnö felvétetik. Berek-utca 5. 973

ELÁRUSITÓNÖT, aki az irodai munkákban jártas, azonnalra keresek. „Szorgalmas" jeligére. 971

EGY jó mindenest keresek. Munkácsy-utca 8. 984

EGY mindenes felvétetik azonnalra. Forduló-utca 2. 994

BORBÉLYSEGÉDET kisegiteni felvesz Polacsek, Szamosközi-utca 25. 991

ALKALMAZÁST KERES

LÁTSZERÉSZ segéd román—magyar—német nyelvtudással állást keres. Cim a kiadóban. 841

BETÁRSULNÉK 15 millióval ipari vállalathoz. Érdeklödni B—B—, Dózsa György-utca 25. 903

HÁZVEZETÖNÖNEK menne jobb nö. Cim a kiadóban. 942

FIATAL független asszony elmenne kisebb háztartáshoz mindenesnek, vagy magános urhoz házvezetönönek, vidékre is. Gredistán-utca 81. 965

EGY idösebb jóllözö szakácsnö vendéglöbe ajánlkozik. Cim a kiadóban. 961

PULOVEREK, szvetterek, sálak, zoknik, kabátok, ruhák kötését olcsón vá'lalom. Ugyanott jó és olcsó házikoszt kapható, kihordásra is. Özv. Polgár Antalné, Petöfi-utca 21, hátul az udvarban. Gr

INGATLAN-LAKÁS

HA sürgösen akarja érté'esiteni parcel'áját vagy házasle'ét a legkisebbtöl a legnagyobbig, azonnal forduljon bizalommal a „Terno" ingatlan adás-vételi ügynökséghez, Széchenyi-tér 16, Kádár-utcai kapubejárat. 879

MEGVÁSÁROLOK parcellát és kisebb házasle'ket. Vasile Lupu-utca 52. 870

KÉT szoba, konyhás lakást keresek a központban azonnalra. Lelépést fizetek. Széchenyi-tér 4, lakatosmühe'y. 911

ELADÓ a Calea lungában egy 500 négyzetméteres házhely. Érdeklödni kivel Szabadság-tér 12 alatt, Ráznál. 913

FÖTÉR legszebb helyén lévö nagy lakásomat, mely orvosi rendelönek, irodának és lakásnak kiválóan alkalmas, elcserélném kertes villalakással. „Központi" jeligére a kiadóba. 955

KOMFORTOS családi házat vennék a központhoz közel. Cimet „Kertes" jeligére kérek. 968

GYÁRBA járó magános nö részére egy szoba kiadó butorozva vagy üresen. Cim a kiadóban. 978

A VÖRÖS HADSEREG- vagy Ferdinánd király-utcában keresek 3—4 szobás komfortos lakást 1—2 millió ellenében, esetleg átadnám a Szabadság-téren lévö 2 szobás, hallos, fürdöszobás, konyhás komfortos lakásomat is. Érdeklödni Mózes, Vörös Hadsereg-utja 13. 926

KÉTSZER 1 szoba, konyhás családi ház eladó a Pata-utcában. Érdeklödni dr. Zsombory és dr. Mondul ügyvédi irodájában, Március 6-utca (Szentegyház-utca) 6. 979

FORGALMAS helyen kis üzlethelyiséget keresek kevés le'épéssel. Mócok-utja 14. I. emelet, Gavriljovici. 986

ELADÓ a Kölesföldi-uton egy házhely 7,000.000 lejért. Érdeklödni Dózsa György-utca 4, konfekciós üzletben. 972

HOREA-UTON bombázott emeletes ház, Eötvös-, Majális-, Mikó-utcákban komfortos házak, kitünö belvárosi ingatlanok, Dónát-uti házhe'y sürgösen eladók. Bocsánczi ingatlanforgalmi iroda, Unió-utca 10. 990

SÜRGÖSEN ELADÓ HÁZAK: a belvárosban, fötér mellett 1 emeletes régi saroképület 2 üzlethelyiséggel, 2 szoba, konyha, előszoba, éléskamra, földszinten 3×1 szoba, + 2 szoba, konyha 75 millió lejért; Dermata közelében ujonnan renovált, azonnal beköltözhető 1×2 szoba, konyha, + 3×1 szoba, konyhából álló ház, 800 m² telekkel 45 millió lejért. Mezey ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György-utca 16, I. emelet. 992

EGY szoba, konyhás összkomfortos lakást, esetleg butorral, sürgösen keresek. Költségeket megtérítem. Alexandru József, 11-es áruház, Dózsa György-utca 14. 987

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszoruk, fehér szörmekeppek kikölcsönzése. Déhlia müvirágszalon, Horea-ut 35. 877

35—40 ÉVES komoly barna növel megismerkednék házasság céljából. Leveleket fényképpel „Szerényebb igényü" jeligére kérek. 967

MÉZPERGETÖT kölcsönzök. Rajokért, méhcsaládért mézpergetöt adok. Budai Deleanu-utca 8, Kovács. 89[illegible]

KOMOLY házasságközvetitöt keresek, aki nek nagy férfiismeretsége van. „Gyors eredmény" jeligére a kiadóban. 96[illegible]

ÜZLETHELYISÉG a Széchenyi-téren berendezéssel átadó. Villanymotoros husdaráló kolbásztöltövel és mészárosberendezés eladó. Bövebbet Deák Ferenc-utca 38, vaskizletben. 977

NAGYON jómegjelenésü, müvelt gyár- és földtulajdonos levelezne hason'ó helyzetben lévö urilányával házasság céljából. Levelet „Ideálla" jeligére a kiadóba. 988

TISZTA gyapju férfiruhámat (középtermetre) elcserélném egy férfi kerékpárral. Szabadság-tér 6, cukorkaüzlet. 975

Békebeli nagy cirkusz Kolozsváron!

A

KRATEYL

névre mindenki visszaemlékszik!

Május 18-án, szombaton este 8 órakor tartja nagy megnyitó diszelőadását a Széchenyi-téren.

140 artista, nagy állatsereglet. Igazi békebeli cirkusz.

Jegyelővétel egész nap az **ORGÁN** szinház- és filmirodában

Szabadság-tér 32. Szentegyház-utca sarok. Telefon 303.

Az előre látható nagy tolongás miatt váltsa meg jegyét az ORGAN-ban.

SPORTÉLET

Bukarest, Arad, Kolozsvár és Temesvár válogatott csapatának küzdelme a „Barátság Kupá"-ért

KOLOZSVÁR. — Közel 2000 néző előtt rendezte meg a labdarugó alkerület kedden délután a városi sporttelepen Kolozsvár Bukarestbe készülő válogatott csapatának edzőmérkőzését. Az „A" válogatott, amely az első félidőben Cristea, Felecan IV., Farmathy, Pacuraru, Börzsei, Nistor, Horváth, Kovács IV., Fekete, Incze II. és Coracu összeállításban játszott, 2:2-ős félidő után 4:2 arányban győzött a „B" válogatott ellen. A négy gól közül a marosvásárhelyi Incze II. — akit a Labdarugó Szövetség rendeletére Kolozsvár szineiben fognak szerepeltetni — 2 gólt rúgott, míg Kovács IV. és Kurkó 1—1 gólt lőttek. A „B" csapat részéről Kovács V. és Pacuraru (öngól) volt eredményes. A mérkőzést Seliceanu Grigore vezette.

A válogató jellegü edzőmérkőzés után a labdarugó alkerület ugy döntött, hogy az Arad válogatottja ellen játszó csapatot csak a helyszinen állitja össze egy tizenötös keretből. E keretben előbb szó volt a Dermata két jeles játékosának: Baloghnak és Kallónak a szerepeltetéséről is, majd ugy döntöttek, hogy Balogh helyett Felecan IV., míg Kalló helyett Luca utazik a csapattal. A tizenötös válogatott keret, amely a csütörtök reggeli automotorral utazik Bukarestbe — Schipor elnök és Munteanu edző vezetésével —, a következő:

Boldizsár, Cristea, Straja, Farmathy, Felecan IV., Joja, Börzsei, Luca, Nistor, Horváth, Kovács IV., Fekete, Incze II., Coracu és Dascalu.

Ebből a keretből állitja össze — közvetlenül a mérkőzés előtt — Munteanu edző azt a csapatot, amely Arad válogatottja ellen játszani fog.

A négy város körmérkőzését az ANEF stadionjában rendezik meg. Szombaton Arad Kolozsvár ellen, míg Temesvár Bukarest válogatottja ellen játszik. Vasárnap a szombati mérkőzések két vesztese, majd a két győztese játszik egymás ellen a „Barátság Kupáért", amelyet a Labdarugó Szövetség ajánlott fel a győztes részére.

A négy város válogatottjának körmérkőzése után állitják össze azt a csapatot, amely junius 2-án Bukarestben a magyar válogatott ellen, majd junius 16-án ugyancsak Bukarestben Franciaország labdarugó válogatottja ellen játszani fog.

A négy város körmérkőzésével kapcsolatban a Labdarugó Szövetség értekezletre hivta össze az összes romániai nagy városok sportegyesületeinek vezetőit, hogy végleges döntést hozzanak az összel megindulló NB. I. és NB. II. ügyében. Az értekezleten a kolozsvári Szakszervezeti Tanács képviseletében Paler Imre vesz részt.

SPORTHIRADÓ

A középiskolai kosárlabdabajnokságok kiizdelmei szerdán kezdődtek meg a TC sétatéri pályáin. Első nap a kereskedelmi iskola a római katolikus gimnázium ellen 57:12 (28:6) arányban győzött. Kosárdobók: Király 19, Rajk 14, Bodoni 10, Gamentzy 6, Adorján 4, Platsintár 4, illetve Kröbl 10 és Stefanovics 2. A további mérkőzések sorrendje: csütörtök délután 6 órakor: római katolikus gimnázium—gépipari iskola, szombat délután 6 órakor: állami gyakorlógimnázium—kereskedelmi, vasárnap reggel 9 órakor: kereskedelmi—gépipari, fél 11 órakor: római katolikus gimnázium—gyakorlógimnázium, május 21-én reggel 9 órakor: gyakorlógimnázium—gépipari.

Az Orion vezetősége felhivja összes játékosait, hogy péntek délután 4 órakor a városi sporttelepen tartandó edzésen feltétlenül jelenjenek meg.

A kolozsvári A és B válogatott edzőmérkőzés előtt kedden délután a dési Hegyivadászok labdarugó csapata 5:0 (1:0) arányban győzött a Schul kendőgyár csapata ellen Campeanu 3, Stefan és Bagaianu góljaival. A mérkőzést Boldis László erélyesen vezette.

A Rutextil Sportegyesület labdarugó szakosztályának felszerelése javára május 18-án, szombaton este 8 órakor müsoros táncestélyt rendez a Vasas-otthon Fejedelem-utca 18 alatti székházában.

Vármegyei tisztviselők—Állami Magyar Színház labdarugó mérkőzés lesz ma, csütörtökön délután 4 órakor a városi sporttelepen Boltor vezetésével. A két csapat az alábbi összeállitásban áll ki: Vármegye: Cristea, György, Chichisan, Tibrea, dr. Gherman, Suciu, Moraru, Berghian, Sikó, Cociardi, Covaciu. Magyar Szinház: Buga, Huszti, Virágh, Gerzon, Gondos, Hankó, Horváth, Stern, Porzsolt, Barabás, Lamós.

A Bolyai Egyetemi Atlétikai Club ma, csütörtökön délután 6 órakor a közgazdasági kar I. számu tantermében választmányi ülést tart. A rendkivül fontos tárgysorozatra való tekintettel a választmány teljesszámu és pontos megjelenését kéri a vezetőség.

A KKASE Sport Egyesület (a Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Sportszakosztálya) lapuk utján felhivja vezetőségi tagjait, hogy ma, csütörtökön délután 6 órakor a szakszervezet helyiségében tartandó vezetőségi gyülésen teljes számban jelenjenek meg.

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Kolozsvár. — Felelős vezető: Kiss Márton igazgató. — No. 99. Fsoc. jud. Cluj.